

**NUUTTI^{BOR}
TENHO^{BOR}
INKERI^{BOR}**
Nurmiviljelyn ykköset

MAASEUDUN TULEVAISUUS

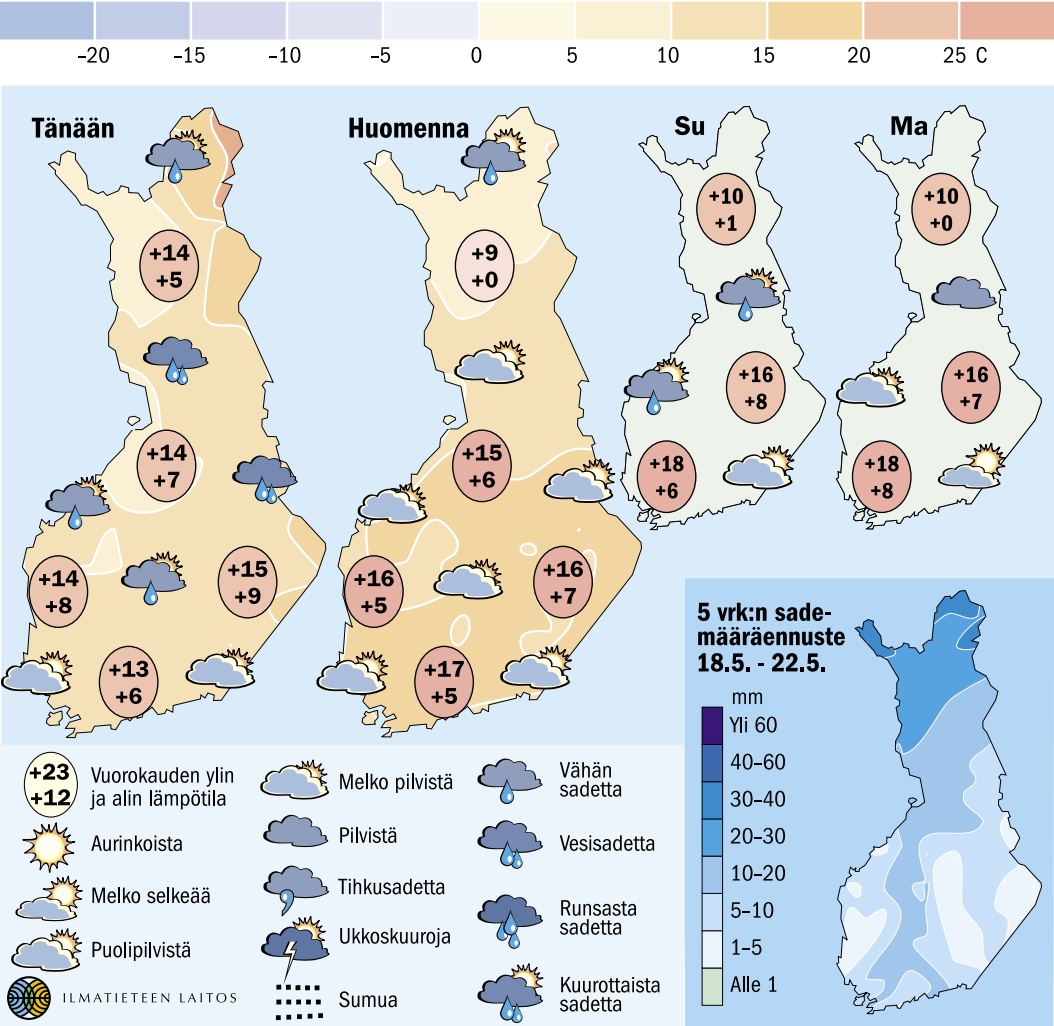
NRO 58 - PERUSTETTU 1916
PERJANTAINA 18. TOUKOKUUTA 2012

KärkiAgri
HYVÄSTÄ REHUSTA PAREMPAA
-YKSI AINE ERI KA-PITOISUUKSILLE

4 x Maito-
happobakteeri
4 x Entsyyymi

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

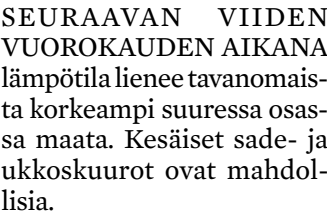

Sää poutaantuu

VIikonloppuna ja alkuviikolla sää poutaantuu, kun korkeapaineen selänne vahvistuu Suomeen etelästä alkaen – sadekuurot ovat mahdollisia lähinnä Pohjois-Suomessa.

VILEÄN PERJANTAIN JÄLKEEN SÄÄ LÄMPENEE jälleen suuressa osassa maata. Sunnuntaista alkaen ylin lämpötila vaihtelee pohjoisen noin 10 ja etelän noin 20 asteen välillä. Yön alin lämpötila käväisee lähinnä Lapissa ajoittain nollan tienoilla, etelämpänä hallaa voi olla parina yönä lähinnä arimmilla paikoilla.

SADEMÄÄRÄ VAIHTELEE suuressa osassa maata. Kesäiset sade- ja ukkoskuurot ovat mahdollisia.

DeLaval ja Agrimarket
40 vuotta yhteistyötä
Juhlatarjous!

Esim. 120x150 cm 5 kpl 495,-

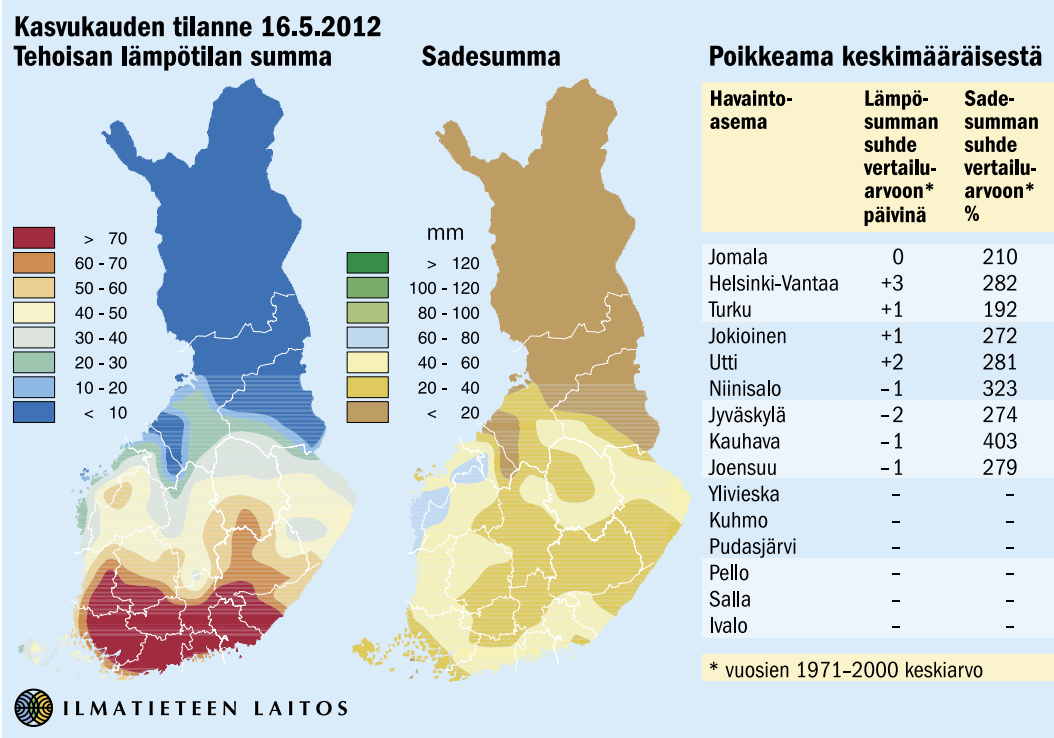
DeLaval RM21S-parisomatot
Nyt erikoisintaan!

Tuleeko tulva Pohjanmaalle

Katso sää tiedoista
www.maaseuduntulevaisuus.fi • mobiili: m.mt1.fi

KASVUKAUSI

Syysvehnillä jo harmaalaikkua

Syysviljojen tauteja näkyy jo oraissa ja tuomikirvat heräilevät tuomen lehdistä.

Peltojen märkyys ja vaihteleva sää on hidastanut kevätilviljojen kylvöä monin paikoin. Viiledestä ja sateista johtuen tuhoeläimiä ei vielä juurikaan ole havaittu. Tuomikirvojen kantaemoja ja uutta kevätsukupolvea on havaittu tuomisissa Jokioissa.

Syysvehnäkasvustojen kunto kannattaa tarkistaa ainakin niillä alueilla, joilla aiemmin on esiintynyt vehnän kääpiökasvuviroosia (WDV). Virosi näkyy kasvustossa punertavina heikommien kasvavina laikkuina, joita esiintyy yleisemmin metsän reunoissa ja suojakaistojen läheisyydessä. Varmuus viruksen esiintymisestä saadaan virustestillä.

Syysvehnän alalehdillä esiintyy paikoin runsaasti harmaalaikkua. Harmahtavat laikut ovat melko laajoja ja niissä on erotettavissa pieniä mustia pistemäisiä kuromapulloja. Oireet kehittyvät nopeasti päivälämpötilojen yltäessä 20 astetta. Harmaalaikkuriski on suurin hyvin talvehtineillä lohkoilla, joissa esikasvina on ollut vehnä. Riskin ollessa suuri (oireiden esiintyminen, monokulttuuri, kevytmuokkaus tai suorakylvö) voi torjunta olla kannattavaa jo korrenkasvun alkuvaiheessa.

Parhaiten harmaalaikkua aiheuttavat protiokonatsolia ja metkonatsolia sisältävät valmisteet. Tautia torjutaan kuten ruskalaikkua. Torjunnassa tulee kuitenkin huomioida, että harmaalaikkua esiintyy yleisesti strobiluriineja kestäviä muotoja.

Resistenssin kehityksen ehkäisemiseksi syysvehnänharmaalaikkutaudin torjunnassa tulee strobiluriineja käyttää aina seoksina toisentyyppisen fungisidin kanssa.

Rukiilla kosteat säät ovat edistäneet rengaslaikun leviämistä. Vaalean rusettavan soikeita laikkuja esiintyy rukiin alalehdillä. Voimakkaassa tartunnassa laikut liittyvät toisiinsa, lehti saattaa repeillä ja yksittäisten oireiden erottaminen on vaikeaa.

Tarvittaessa rengaslaikun torjunnan voi yhdistää kasvunsaädepuutukseen. Eri valmisteiden soveltuvuus tankkiseoksiin tulee varmistaa ennen käyttöä.

Kirppoja ja kuminakoita syytä tarkkailla

Tarpeita tarkkailu on tarpeen taimettuvilla kevätiöjykasveilla. Kirppamäärät ovat toistaiseksi olleet maltillisia. Sään

Rehevien ruiskasvustojen alalehdillä esiintyy rengaslaikkua. Kuva Jokioisilta 16.5.2012.

AJANKOHTAISTA KASVINSUOJELUSTA

lämmitessä vioituksia voi kuitenkin ilmetä nopeasti varsinkin, jos taimettuminen on hidasta tai epätasaista.

Kuminakoin lento Jokioisilla on jatkunut reilun viikon verran eikä toukkia ole vielä havaittu.

Kevään lämpötilavaihtelujen vuoksi alueellista vaihtelua kuminakoin lento- ja muninta-ajankohdissa voi olla paljon. Kuminakoin torjunta pyritään ajoittamaan juuri munasta kuoriutuneisiin pieniin toukkiin kuminan ruusukeasteella.

Marjapensaissa punkkeja ja pistiäisiä

Herukan varistetauti ja harmaalaikkua tartuttavat nuoria lehtiä.

Taudinaiheuttajien itiöitä vapautuu kasvinjätteistä karikkeen kostuessa. Tauteja voidaan torjua keväällä ennen ja jälkeen kukinnan tehtävillä torjuntakäsitteilyillä.

Mustaherukanäkämäpungit ovat parhaillaan poistumassa silmuista. Rikkilannoite lehdille ruiskutettuna torjuu jossain määrin äkämäpungkeja.

Herukansilmukoin ja herukakokin toukkien vioitukset on jo pääosin tehty. Torjuntaruiskutus ennen kukinnan alkua ja toukkien kotoitumista hillit-

see tuholaiden lisääntymistä.

Villa- ja nappikilpikirvat ovat havaittavissa tarkastamalla puna- ja valkoherukoiden oksia.

Lehtikirvat ovat aloittamassa vioituksia, runsas esiintyminen torjutaan ennen kukintaa tai heti kukinnan jälkeen.

Karviapistiäisten aikuisia voi havainnoida kelta-ansoilla. Toukkien torjunta on ajankohtaista kukinnan päätyttyä. Vioittuneet, lakastuvat oksat kannattaa poistaa ja hävittää.

Mansikkamaalla munitä nälvikäs

Nälvikkaiden muninta on alkamassa. Munia on aluksi yksitellen tai 2-3 munan ryhmiä mansikan lehdillä.

Jos nälvikkeitä esiintyy runsaasti (vatinäyte: 20-30/100 kasvia) kannattaa ne torjua ennen runsasta munintaa. Vatinäytteellä saadaan havaintoja myös vattukärsäkkäistä, joiden tarkkailu ja torjunta on ajankohtaista kun kukkavanat ovat tulleet näkyviin.

Vihannespunkkin muninta on alkanut myös avomaalla. Ensimmäiset uuden sukupolven punkit alkavat pian kuoriutua. Vihannespunkkin biologinen torjunta on ajankohtaista kausihuoneissa, joihin lämpötila on riittävä.

Mansikkapunkin muninta alkaa vähitellen Etelä-Suomessa. Avomaalla petopunkkien käyttö punkkien torjuntaan aloitetaan vasta kukinnan alkaessa kun yöpakkasten riski on vähäinen.

Mansikkapunkin biologiseen torjuntaan käytettävät

petopunkit saalistavat myös vihannespunkkeja ja ripsiäisiä. Ripsiäisten esiintymistä voi tarkkailla kelta-ansoilla.

Korvakärsäkkäiden aikuisten esiintymisen merkkejä ovat pyöreät lovet lehdissä. Talvehtineet aikuiset kärsäkkäät aloittavat muninnan jo toukokuussa. Alkukesällä kuoriutuvat aikuiset jatkavat munintaa kesäkaudella.

Vatunäkämäpungkeja esiintyy yleisesti

Vattukuoriaisten tarkkailu valko-ansoilla aloitetaan silmuun avauduttua jo ennen nuppujen esiintuloa vadelmalohkolla talvehtineiden kuoriaisten esiintymisen selvittämiseksi.

Myöhemmin pyydyksillä havainnoidaan myös lähistön villivatuksissa talvehtineiden kuoriaisten mahdollista hakeutumista viljelykselle.

Vadelman lehtien avauduttua tarkkailaan luupin avulla vihannespunkkien esiintymistä versojen alaosan avautuneiden lehtien alapinnalta. Vihannespunkin biologinen torjunta on ajankohtaista kausihuoneissa, avomaalla vasta kun hallanvaara vähenee.

Vatunäkämäpungkeja esiintyy yleisesti ja etenkin Glen Ample lajikkeella.

Torjuntaan on käytettävissä rypsiöljypohjainen valmiste, mutta torjunnan tulos on epävarmaa. Rikkilannoitteella lehdille annettuna on sivuvaikutus punkkeihin.

Vattukoin ja vadelmakeulakoin punaisten toukkien

vioituksia voi nyt havaita avautuneissa silmuissa, torjunta on kuitenkin vain harvoin tarpeen.

Omenarupi nujeretaan ennen kukintaa

Omenaruvien aiheuttaja talvehiti maahan pudonneissa lehdisissä. Rupi-itiöitä alkaa vapautua keväällä säiden lämmetessä, kun sade tai voimakas kaste kostuttavat karikkeet.

Tärkein omenaruvien tartunta-aika on keväällä ennen kukintaa ja kukinnan aikana.

Rupi-itiöitä vapautuu lehtien puhkeamisen ja kukinnan lopun välisenä aikana, jos kosteusolosuhteet ovat suotuisat. Itiölento kestää tavallisesti kevään ja alkukesän sääoloista riippuen noin kahden kuukauden ajan, kunnes lämpösumma ylittää 500 asteeseen.

Jos tartunta on tapahtunut, rupisien kuromia vapautuu aina sateiden sattuessa lehtien laikuista. Korkea lämpötila nopeuttaa itiöiden itämistä, alhaisissa lämpötiloissa tartuntariski on vähäisempi. Omenalajikkeiden alttius ruvelle vaihtelee.

Lustokuoriaisten parveilu alkaa Lounais-Suomessa kun lämpötila nousee päivittäin useamman tunnin ajan yli 18 asteen. Tarkkailuun ja torjuntaan käytetään alkoholipyydyksiä.

Leikkurit, kempit ja kirvat torjuttava ajoissa

Myös omena- ja luumuleikurin, omenanlehtikemppin ja omenankukkakärsäkkään tarkkailu karistushaavien käytön ajankohtaista omenan hiirenkorva-asteella.

Omenakemppin ja omenakirvan munat ovat kuoriutumassa Etelä-Suomessa. Toukka-asteella talvehtivat versokärriäiset ja silmukääräiset ovat jo aloittaneet silmuun vioituksen. Torjunta ajoitetaan esiintymisen mukaan hyvissä ajoin ennen kukinnan alkamista.

Hedelmäpuupunkin kuoriutuminen alkaa vasta tehoisan lämpösumman noustua yli 120 päiväasteen. Omenankellastajapunkki aloittaa lisääntymisen samoihin aikoihin. Torjuntaan voidaan käyttää öljy- ja rikkipitoisia valmisteita sekä spirodiklofeenia.

Pihlajan kukinta näyttää silmuhavaintojen mukaan muodostuvan kohtalaisen.

Pihlajanmarjakoiti vioitusriskiä omalla vidoaan arvioida pihlajan kukinnan alkaessa: jos pihlajakunnalla pihlaja kukkii vähintään yhtä runsaasti kuin edellisellä vuonna riski, on vähäinen tai kohtaintaan kohtalainen.

Pikkukaalikärpänen lähtökuopissa

Pikkukaalikärpänen aloittelee lentoaan eteläisimmässä Suomessa. Lämpötilan noustessa pikkukaalikärpäsen lento alkaa muutamassa päivässä koko Etelä- ja Keski-Suomessa.

IRMELE MARKKULA

Nousiaisten sikalan yva ei vielä riitä elykeskukselle

Varsinais-Suomen elykeskus ei pidä Nousiaisiin suunnitellun suursikalan ympäristövaikutusten arviointia (yva) riittävän laajana.

Vaikutuksia pitää elykeskuksen mukaan arvioida kahden kilometrin säteellä rakennuspaikasta. Koska sikala sijaitsee lähellä Maskun ja Nousiaisten taajamia, viranomaiset vaativat myös asukkaiden mielipiteen tuotteista. Sikillo näyttelyssä jätetyssä yvassa on esitetty kyselyä vain 30 lähimmälle taloudelle.

Nousiaisiin suunnitellun sikalan tulisi paikka enimmillään jopa 8000 emakolle ja 4000 siitosille.

Sen yhteyteen tulisi myös bio-kaasulaitos, jossa kaasutettaisiin lietelantaa, peltobiomassaa, elintarviketeollisuuden sivetuotteita ja kunnallisia jäte-silletteitä enimmillään 120000 tonnia vuodessa.

Hankkeesta annetuissa lausunnoissa ja mielipiteissä ovat voimakkaasti korostuneet sen aiheuttamat haju ja liikenne.

Elykeskus on kiinnittänyt huomionsa myös lannanlevitysalan riittävyyteen. Maksimivaikutteodessa levytysalaa tarvittaisiin lähes 5000 hehtaaria.

MT

Kotimainen ruoka selvisi jäämä-tutkimuksista lähes puhtain paperein

Yhdessäkään viime vuonna tutkitussa kotimaisessa elintarvike-erässä ei ollut sallitun määrän ylittäviä torjunta-ainejäämiä.

Eniten liiallisia jäämiä löytyi kaukomaisten tuotteista, kärjessä Egypti, Intia, Kiina ja Thaimaa.

Eviran mukaan viime vuoden kasvinsuojeluaineiden jäämävalvonnassa löytyi kaiken kaikkiaan ennätyksellisen vähän määrysten vastaisia tuotteita.

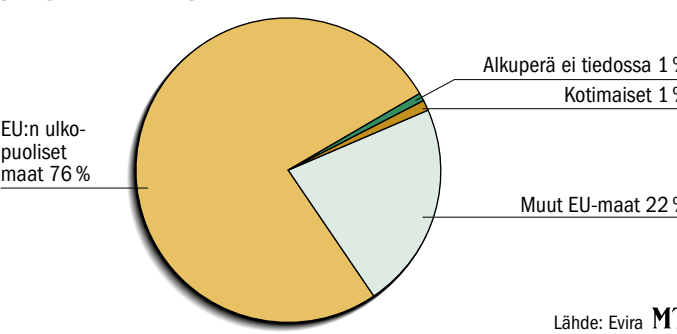
Viime vuonna tutkittiin satunnaisnäytteenottoon perustuen 1926 näytettä: hedelmiä, vihanneksia, viljaa ja prosessoituja elintarvikkeita. Lisäksi tutkittiin aiempiin löydöksiin liittyen 195 seurantanäytettä. Näytteistä haettiin lähes 300:aa eri torjunta-ainetta.

Kotimaisissa ei ylityksiä

Vaikka kasvinsuojeluaineita käytetään ohjeiden mukaisesti, niistä saattaa jäädä pieniä jäämiä elintarvikkeisiin. Tutkituista kotimaisista näytteistä 28 prosenttia sisälsi kasvinsuojeluaineiden jäämiä. Sallittu enimmäismäärä ei kuitenkaan ylittynyt yhdessäkään.

Kahdesta kotimaisesta näytteestä löydettiin jäämiä aineista, joiden käyttöä ei Suomessa

Kasvinsuojeluaineiden sallittujen enimmäismäärien ylitykset alkuperän mukaan

ole hyväksytty näille kasveille. Tapaukset johtivat tilan valvontaan.

EU:n ulkopuolelta tulee jäämiä

Muista EU-maista peräisin olevista tuotteista 60 prosenttia sisälsi kasvinsuojeluainejäämiä. EU:n ulkopuolelta tuoduista tuotteista niitä sisälsi 68 prosenttia.

Pääosa jäämistä jäi näissäkin sallittujen rajojen puitteisiin – kaikista viime vuonna tutkituista tuotteista 97 prosenttia oli määrysten mukaisia.

Määrysten vastaisista tuotteista yli 80 prosenttia oli EU:n ulkopuolelta tuotuja.

Eniten ylityksiä todettiin egyptiläisissä elintarvikkeissa,

joista 28 prosenttia ylitti sallittu rajat. Intialaisissa näytteissä vastaava osuus oli 21, kiinalaisissa 20 ja thaimaalaisissa 18 prosenttia.

Jäämäcocktaileja

Vaikka sallittuja jäämärajoja ei useinkaan ylitetty, osa näytteistä sisälsi samanaikaisesti useiden eri aineiden jäämiä, Evirasta todetaan.

EU:ssa sallittujen tehoaineiden määrä on vähentynyt. Samaan aikaan useita eri tehoaineita sisältäviä yhdistelmävalmisteita on tullut markkinoille aiempaa enemmän.

Jäämille ei ole määritetty selkeää sallittua enimmäismäärää, jossa eri aineiden yhteen-

laskettua määrää rajoitettaisiin. Muun muassa joissakin mansikka-, viinilehti- ja hernejuureissa todettiin samanaikaisesti yli kymmentä eri kasvinsuojeluainetta. Monien aineiden yhdistelmä löytyi myös appelsiineista, vadelmista, viinirypäleistä, korianderista ja tomaateista.

Osittain havainto voi Eviran mukaan johtua siitä, että erityisesti suuret maahantuontierät sisältävät useiden viljelijöiden tuotteita. Sikillo näyttelyssä tuloksissa näkyvät eri viljelijöiden käyttämät eri aineet.

Eniten syötyjä tutkitaan eniten

Suomessa kasvinsuojeluainejäämien tutkimista hoitavat yhdessä Evira, Tulli, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira sekä kunnalliset elintarvikevalvontaviranomaiset.

Valvonta on keskittynyt perinteisesti sellaisiin kasviksiin, hedelmiin ja viljatuotteisiin, joiden osuus ruokavaliossa on merkittävä.

Kasvinsuojeluainejäämiä tutkitaan myös eläimistä saatavista elintarvikkeista.

SATU LEHTONEN
Raportti löytyy Eviran nettisivuilta
www.evira.fi.